

Z jednání Rady ke včelám a medu dne 11. června 2026

24.6.2026 - | Akademie věd České republiky

Dne 11. června 2026 se konalo očekávané zasedání Komoditní rady pro včely a med při AK ČR, které proběhlo mimořádně na půdě Ministerstva zemědělství za účasti stálých členů komoditní rady, dále přizvaných hostů z Ministerstva zemědělství (MZe), Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), Státní veterinární správy (SVS), Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI), Univerzity Palackého v Olomouci a dalších.

Tohoto jednání se mj. zúčastnil vrchní ředitel sekce Potravinářské a současně potravinový ombudsman MZe Jindřich Fialka, dále ředitel odboru ochrany zdraví a pohody zvířat Tomáš Jarosil a ředitel odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví Jan Váňa ze SVS, dále ředitel odboru kontroly, laboratoří a certifikace Jindřich Pokora ze SZPI.

Cílem tohoto jednání na půdě MZe za účasti významných hostů ze státní správy byla navazující tisková konference k nové podobě vyhlášky č. 490/2025 Sb., která má za cíl narovnání správného označování medu na etiketách ve vztahu k původu medu.

Ve vztahu ke Komoditní radě a k úkolům plynoucím z minulého jednání předseda Stanislav Jaš shrnul aktuálně projednávanou problematiku sektoru včelařství. Současně přítomné informoval o aktuálním vývoji na úrovni EU, kdy byla prezentována statistická data.

Zástupce MZe Ing. Pavel Bucek informoval o připravovaných Zásadách, kterými se poskytují dotace v rámci dotačních titulů z národních zdrojů (dále Zásady), konkrétně dotační titul 1. D. Podpora včelařství. Zásady na rok 2027 se již aktualizují a jsou ve vnitřním připomínkovém řízení. Alokace pro rok 2027 je navržena ve výši 50 mil. Kč pro DT 1. D. Podpora včelařství. Dále informoval, že je v řešení možná změna termínu sběru statistického hlášení z podzimního období (1.9.) na jarní období a je na zvážení, zda ponechat původní termín, nebo nově navrhovaný jarní termín. Například v Polsku sledují jarní hlášení včelstev. Nicméně dodal, že MZe se přiklání ponechat z důvodu zaběhlé administrativy podzimní hlášení, tak jako doposud. Otázkou je, zda by CSV byl schopen dokládat i jarní data, čímž tuto problematiku doplnil Mgr. Jiří Danihlík z Univerzity Palackého v Olomouci, který uvedl, že těmito daty již disponují a je možné je vytěžit. Současně uvedl, že v rámci programu Coloss (monitoring zimních úhynů včelstev) bylo v tomto roce cca 8 500 respondentů, kteří vyplnili tento dotazník. Přítomní se shodli, že souhlasí s návrhem, aby se v budoucnosti vykazovaly počty včelstev ke konci dubna, čímž by se měla tato změna zapracovat do podmínek pro vyplácení DT 1.D. Podpora včelařství. Je též možné využívat data z evidence na ČMSCH, a.s. na Hradištku, doplnil předseda Jaš. K tomuto bodu se navrhlo jednání se zástupci MZe v září tohoto roku.

Dále byla prezentována data ze SZIF ředitelem Robertem Zavadilem, který požádal v rámci eurodotací do včelařství, zda by mohlo být posunuto rozhodné období z července, na červen z důvodu lepší flexibility administrace dotací. Zástupce MZe Ing. Ondřej Tomášek a předseda Stanislav Jaš shrnuli aktuální problematiku připravované nové SZP na období 2028+, kdy je navrženo, že EU dotace do včelařství budou pro členské státy nadále povinné a bude na straně členského státu, jaká opatření si zvolí a jaké podmínky si nastaví. V budoucí SZP je jako novinka navržena členským státům i možnost přímé platby na včelstvo a dále možné rozšíření organizací producentů do sektoru včelařství.

Dále byla prezentována již nákazová situace ze strany SVS. Jak u hniloby včelího plodu, tak u moru včelího plodu dochází k nárůstu ohnisek v České republice, především podél severních hranic s Polskem. U varroázy v roce 2026 byly v České republice na přítomnost roztoče *Varroa destructor* vyšetřeny vzorky zimní měli odevzdané z celkem 55 606 stanovišť včelstev. V porovnání s loňským rokem je z výsledků vyšetření zimní měli zřejmý nárůst podílu stanovišť bez přítomnosti roztočů a naopak pokles podílu stanovišť s průměrným počtem roztočů nad 3. V otázce pokračování vyšetření zimní měli na varroázu informoval Tomáš Jarosil ze SVS o změně Metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinaci na rok 2026. Povinné plošné vyšetření varroázy ze zimní měli pod kódem EpM300 bylo nedávno zrušeno a nahrazeno dobrovolným (nepovinným) vyšetřením pod kódem ExM300, které je hrazeno chovatelem. Toto dobrovolné vyšetření je chovatelům doporučováno. Předseda Stanislav Jaš zdůraznil, že monitoring varroázy je v rámci dobré včelařské praxe doporučeno konat celoročně.

Následně se již řešila problematika falšování označování medu ve vztahu k tiskové konferenci. Doposud bylo povoleno na etiketách uvádět označení „směs medu ze zemí EU a zemí mimo EU“, což neinformovalo konečného spotřebitele o jeho přesném původu. Tuto připravovanou vyhlášku, na které se spolupodílela Agrární komora ČR právě prostřednictvím Komoditní rady pro včely a med a Pracovní skupiny Med na Copa-Cogeca vejde v platnost 14. června 2026.

Obecně lze konstatovat, že se očekává zlepšení situace v označování medu. V posledních letech narůstají dovozy medu do České republiky za nestandardně nízké ceny, které obecně nemohou pokrýt samotné výrobní náklady včelařů, natož obalový materiál a další náklady s tímto spojené, nehledě na to, že se často nejedná o čistý med, ale o směs medu a různých přísad. Transparentní informace o původu potravin jsou základním předpokladem důvěry spotřebitelů. Pokud si zákazník kupuje med, měl by mít možnost jednoduše zjistit, z jakých zemí pochází. Nová úprava je krokem správným směrem, protože posiluje informovanost spotřebitelů i férovou soutěž mezi výrobci.

Cílem nové vyhlášky č. 490/2025 Sb. je změna způsobu poskytování informací o přírodních sladidlech, potravinách se sladivými účinky, cukrovinkách, kakaových výrobcích, čokoládových výrobcích a medu. Konkrétně u medu pak tato vyhláška nařizuje označit konkrétní zemi původu, kde byl sebrán. V případě, že je zemí více, tak musí být veškeré země uvedeny v sestupném pořadí podle jejich podílu na hmotnosti spolu s procentuálním údajem, a to na etiketě v hlavním zorném poli. V praxi to tedy znamená, že už nebude možné uvést pouze, že med pochází ze zemí EU nebo ze zemí mimo EU, jak se často objevuje na obalech.

Ředitel SVS Jan Váňa k dané problematice uvedl, že správné označování původu medu patří mezi důležité informace, které musí být pravdivé a doložitelné. Jejich kontrola je spolu s laboratorními analýzami ověřujícími složení a autenticitu medu základním pilířem kontrol medu prováděných SVS. Kontrolou této vyhlášky se bude též zabývat SZPI, která prověřuje například fyzikálně-chemické parametry, odhaluje falšování medu přidávkou sirupů, provádí senzorickou analýzu a posuzuje autenticitu medu stanovením hlavních složek. Odhalení některých látek může být využito také pro určení botanického původu medu. Nově pak využívá metodu na stanovení cizích amyláz, což umožňuje odhalit podvody pomocí analýzy bílkovinného profilu medu a identifikovat enzymy, které nejsou medu vlastní. Tato proteomická metoda znamená velký skok v odhalování falšovaného medu a Česko ji jako oficiální metodu využívá jako vůbec první země v rámci EU, což shrnul ředitel odboru kontroly, laboratoří a certifikace Jindřich Pokora.

K dané problematice se v rámci tiskové konference vyjádřil též předseda Komoditní rady Stanislav Jaš, předseda Českého svazu včelařů Zdeněk Nekula nebo předseda Asociace profesionálních včelařů Kamil Kurtin. Obecně lze konstatovat, že ověřování pravosti medu je nebývale významný krok právě i ve vztahu k obchodním dohodám mezi EU a Ukrajinou nebo jihoamerickým uskupením Mercosur (země Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay). Bolívie aktuálně dokončuje integraci pro

sdruženou dohodu těchto zemí. Též v tomto směru výrazně vystupuje Čína. Do EU proudí ze třetích zemí okolo 176 tis. tun medu ročně. Proto je nesmírně důležité sledovat pravost medu, aby nebyl spotřebitel klamán a též, aby se tímto krokem podporovalo evropské, posléze české včelařství, které má v České republice dlouholetou tradici s budováním důvěry ve spotřebitele. Nehledě na to, že český med patří díky české, pestré krajině a rozmanitosti snůšky mezi velmi kvalitní medy, za čímž stojí práce tisíců včelařů.

Další jednání Komoditní rady pro včely a med je plánováno na 24. září 2026 od 10:00 v Praze, sídle AK ČR.

Úřad AK ČR

<https://www.akcr.cz/txt/z-jednani-rady-ke-vcelam-a-medu-dne-11-cervna-2026>